

Bydgoszcz, 17 grudnia 2018 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.VIII.431.38.2018

**Pani
Magdalena Żbikowska
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Wielkiej Nieszawce**

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI W TRYBIE UPROSZCZONYM

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.) w związku z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.), w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce, ul. Toruńska 14, 87-165 Cierpice, w dniach 23-28 listopada 2018 r., z przerwą w dniach 26-27 listopada 2018 r. przeprowadzona została kontrola w trybie uproszczonym dotycząca realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134) przez:

- ██████████ – inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 806/18 z dnia 22 listopada 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – głównego specjalistę w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 804/18 z dnia 22 listopada 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego,
- ██████████ – starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy – kierownika zespołu kontrolnego, na podstawie Upoważnienia do kontroli Nr: 805/18 z dnia 22 listopada 2018 r. wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

[Dowód akta kontroli, str. 9-11]

Zakres kontroli obejmował:

- prawidłowość przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych w okresie zasiłkowym 2016/2017,
- wykorzystanie dotacji na koszty obsługi zadania wraz z wdrożeniem ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- organizację komórek odpowiedzialnych za realizację zadania.

Okres objęty kontrolą: w zakresie przyznawania i wypłaty świadczeń wychowawczych oraz kosztów obsługi w okresie od 17 lutego 2016 r. do 30 września 2017 r.; w zakresie organizacji komórek odpowiedzialnych za realizację zadania do 23 listopada 2018 r..

Na podstawie art. 10 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy. Organ właściwy może w formie pisemnej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach, z zakresu świadczeń wychowawczych.

Uchwałą Nr XVII/92/2016 z dnia 23 marca 2016 r. Rady Gminy Wielka Nieszawka, zostały wprowadzone zmiany w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce, poprzez rozszerzenie o zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

Zarządzeniem Nr 3/2016 z dnia 31 marca 2016 r. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce wprowadził zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce, na mocy którego w składzie kontrolowanej jednostki zostało wymienione samodzielne stanowisko pracy ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczenia wychowawczego.

[Dowód akta kontroli, str.13-15,26-28]

Wójt Gminy Wielka Nieszawka, na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, upoważnił Panią Magdalenę Żbikowską – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu świadczenia wychowawczego (Upoważnienie Nr 3/2016 z dnia 24 lutego 2016 r.).

Na czas nieobecności kierownika, trwającej dłużej niż 5 dni (urlop wypoczynkowy, choroba), Wójt Gminy Wielka Nieszawka, na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, upoważnił [REDAKTOR] – specjalistę pracy socjalnej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce, do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w przedmiotowym zakresie (Upoważnienie Nr 4/2016 z dnia 24 lutego 2016 r.).

Na wniosek Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce, Pani Magdaleny Żbikowskiej, Wójt Gminy Wielka Nieszawka upoważnił [REDAKTOR] pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce do prowadzenia postępowań w indywidualnych sprawach dotyczących świadczeń wychowawczych (Upoważnienie 5/2016 z dnia 22 lutego 2016 r.).

Upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych, na wniosek Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce otrzymała również: [REDAKTOR], zatrudniona od 14.09.2016 r. do 31.12.2016 r. (Upoważnienie 20/2016 z dnia 14 września 2016 r.) oraz [REDAKTOR] zatrudniona od 18.04.2017 r. do 31.12.2017 r. (Upoważnienie nr 20/2017 z dnia 19 kwietnia 2017 r.).

W okresie zasiłkowym 2016/2017 realizacją zadań zajmowało się 5 osób, które posiadały odpowiednie upoważnienie do wydawania decyzji bądź prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych.

[Dowód akta kontroli, str. 40-49]

W wyniku przeprowadzonej kontroli, kontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen:

- pozytywna,
- pozytywna z uchybieniami,
- pozytywna z nieprawidłowością,
- pozytywna z nieprawidłowościami,
- negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności).¹

¹ Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli realizowanych przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Oceny dokonano na podstawie skontrolowanych postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych i wydanych w tym zakresie decyzji administracyjnych oraz wykorzystania dotacji na koszty obsługi, w tym m.in na wdrożenie ustawy.

Opis ustalonego stanu faktycznego:

1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

Wojewoda Kujawsko-Pomorski w 2016 r. przekazał Urzędowi Gminy w Wielkiej Nieszawce dotację na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w wysokości 2.502.700 zł, w tym na wdrożenie ustawy 9.028 zł.

Środki na realizację ww. ustawy w kwocie 2.502.700 zł zostały przekazane przez Urząd Gminy w Wielkiej Nieszawce, w większości przypadków, w terminach i kwotach umożliwiających realizację omawianych zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce. Zespół kontrolny stwierdził w trzech przypadkach opóźnienia w przekazaniu środków z kont gminy na konto GOPS od 5 do 10 dni w łącznej kwocie 279.680 zł. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika GOPS, powyższe nie miało wpływu na terminową realizację zadania.

Na przedmiotowe zadanie wydatkowano w 2016 r. 2.499.348,48 zł, tj. 99,87% planu po zmianach. Niewykorzystane środki w wysokości 3.351,52 zł zostały zwrócone na konto Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dnia 30 grudnia 2016 r. tj. zgodnie z terminem określonym w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.).

[Dowód akta kontroli, str. 135-167]

Zgodnie ze sprawozdaniem z realizacji Programu Rodzina 500+ (stan na koniec grudnia 2016 r.), poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenia (bez środków na koszty obsługi) wyniosły 2.449.733 zł. Prezentowane dane w sprawozdaniu, są zgodne ze sprawozdaniem Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej, za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r.

2. Specyfikacja wydatkowanej dotacji

w zł

Paragraf	Nazwa	Plan po zmianach	Wykonanie	%
3110	Świadczenia społeczne	2.452.700	2.449.733,20	99,88
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	28.400	28.400,00	100,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników	5.500	5.500,00	100,00
4120	Składki na Fundusz Pracy	600	600,00	100,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	7.700	7.605,72	98,77
4300	Zakup usług pozostałych	7.800	7.509,56	96,28
Razem	X	2.502.700	2.499.348,48	99,87

[Dowód akta kontroli, str. 168-176]

Na koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. zaplanowano 50.000 zł. Z tej kwoty wydatkowano 49.615,28 zł, tj. mniej niż 2% otrzymanej dotacji na świadczenia wychowawcze (2.502.700,00 zł x 2% = 50.054,00 zł), co jest zgodne z art. 52 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W ramach powyższej kwoty wypłacono wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 2 pracowników zajmujących się przedmiotowym zadaniem (wynagrodzenie drugiego pracownika wypłacane było od września 2016 r.). Wynagrodzenia stanowiły 69,53% kwoty przeznaczonej na koszty obsługi realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w 2016 r. Ponadto środki przeznaczone m.in. na zakup usług informatycznych oraz konserwacji urządzeń (1.041,60 zł), usług pocztowych (2.648,66 zł), prowizje bankowe od wykonanych przelewów (2.552,40 zł), zakup materiałów biurowych (2.618,65 zł).

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości, dowody księgowo winny zawierać m.in. opis merytoryczny zadania, którego dotyczą, przeznaczenie zakupionej usługi, towaru lub opłaconej należności, w jakiej części (kwotowo) została należność opłacona ze środków pochodzących z dotacji bądź innego źródła. W wyniku analizy faktur dotyczących kosztów obsługi realizacji omawianej ustawy, stwierdzono brak opisu merytorycznego zadania na części przedłożonych dokumentów księgowych oraz informacji o stosowaniu ustawy „Prawo zamówień publicznych” wraz z przywołaniem stosownego artykułu ustawy.

Zespół kontrolujący poddał pod wątpliwość sfinansowanie dwóch faktur ze środków przeznaczonych na realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. fakturę nr 689/2016 z dnia 6 października 2016 r. oraz 918/2016 z dnia 27 grudnia 2016 r. Obie wymienione faktury w nazwie usługi miały wskazane „Aktualizacja do nowych wersji systemu Pomost i ŚR”, dodatkowo faktura nr 689/2016 również w opisie faktury miała potwierdzone

wykonanie aktualizacji nowych wersji Pomost i ŚR. Ww. faktury w całości zostały sfinansowane z dz. 852, rozdz. 85211 § 4300, a zgodnie z opisem winny być w ramach tych środków sfinansowane tylko w części. Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce z dnia 28 listopada 2018 r. „...faktura VAT 918/2016 z dnia 27 grudnia 2016 r. oraz faktura VAT 689/2018 z dnia 06 października 2016 r. została zaksięgowana na koszty obsługi świadczenia wychowawczego. Powyższe dokumenty nie zostały opisane prawidłowo ale potwierdzam wykonanie aktualizacji do systemu obsługi świadczenia wychowawczego. Potwierdzone zostało również przez pracownika merytorycznego.”. Powyższe wyjaśnienia zostały przyjęte przez zespół kontrollerów.

[Dowód akta kontroli, str. 177-246]

3. Dotacje na wdrożenie ustawy

Wojewoda Kujawsko-Pomorski decyzją z dnia 19 lutego 2016 r. zwiększył Gminie Wielka Nieszawka plan dotacji na 2016 r. o kwotę 9.028 zł z przeznaczeniem na wdrożenie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Na wdrożenie przedmiotowej ustawy wydatkowano, zgodnie z przeznaczeniem, 5.104,86 zł, tj. 56,54% planu. Strukturę wydatków przedstawia poniższa tabela.

w zł

l.p	Nr faktury	Kowta	przeznaczenie
1.	4/2016	1.266,90	Przerobienie mebli biurowych
2.	39/16	210,86	Licencja na oprogramowanie antywirusowe
3.	0106/2016	248,40	Zakup druków i wniosków
4.	804/03/2016	88,00	Zakup podręcznika ze wzorami pism
5.	43/16	600,70	Zakup monitora i tonera drukarki
6.	IN/2016/136	1.690,00	Zakup urządzenia wielkofunkcyjnego
Razem		4.104,86	X

[Dowód akta kontroli, str. 247-264]

Poza zakupem usług oraz materiałów i wyposażenia w ramach wydatków na wdrożenie ustawy sfinansowane zostało wynagrodzenie pracownika zajmującego się tym zadaniem w wysokości 1.000,00 zł.

4. Ocena losowo wybranych akt świadczeniobiorców

Szczegółowe badanie próby 30 wniosków świadczeniobiorców: (

– otrzymujących świadczenie w okresie od 1 kwietnia 2016 r. do 30 września 2017 r.) o ustalenie prawa do świadczenia

wychowawczego w ramach Programu Rodzina 500+ wykazało, że spełniały one wymogi formalne i były analizowane pod względem kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczeniach wychowawczych oraz w rozporządzeniu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczeniach wychowawczych.

W zakresie analizy akt świadczeniobiorców stwierdzono jedno uchybienie polegające na nie wpisaniu przez wnioskującego pełnej daty złożenia wniosku, strona poza własnoręcznym podpisem uzupełniła jedynie miesiąc i rok składania podania.

W dniu 20 listopada 2018 r. zespół kontrolny zwrócił się do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce z zapytaniem o liczbę wydanych decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń wychowawczych, w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym decyzji przyznających, odmownych oraz przyznających świadczenia wychowawcze w formie rzeczowej.

W odpowiedzi na ww. pismo Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce wyjaśniła, iż zostało wydanych 428 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania świadczeń wychowawczych, w okresie zasiłkowym 2016/2017, w tym:

- decyzji przyznających prawo do świadczenia wychowawczego - 405,
- decyzji odmownych - 23,
- decyzji przyznających świadczenie wychowawcze w formie rzeczowej 0,

Ponadto wydano 27 decyzji w sprawie świadczeń wychowawczych uchylające, żądających zwrotu.

[Dowód akta kontroli, str. 134]

Wydawanie decyzji administracyjnych w okresie zasiłkowym 2016/2017 określających uprawnienie do świadczeń wychowawczych oraz ich pierwsze wypłaty następowały w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, tj. w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia złożenia wniosku z prawidłowo wypełnionymi dokumentami. We wszystkich kontrolowanych aktach świadczeniobiorców, wypłaty należnych świadczeń nastąpiły w miesiącu kwietniu 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 50]

Decyzje administracyjne zawierały wymagane przepisami prawa pouczenia o możliwości i trybie odwoławczym, a także sformułowanie o konieczności informowania o wszelkich

zmianach mających wpływ na wypłatę świadczenia.

Podstawa prawna decyzji administracyjnych winna cechować się zwięzłą i przejrzystą regulacją prawną, tzn. wskazać zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego i materialnego wraz z powołaniem źródeł jego publikacji.

W decyzjach administracyjnych dotyczących uprawnień na okres zasiłkowy 2016/2017, podlegających analizie, zespół kontrolny stwierdził wskazywanie w podstawie prawnej również przepisów prawa, dotyczących uzasadnienia faktycznego przyznania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz pouczenia o przysługującym prawie do wniesienia odwołania od decyzji.

Wszystkie kontrolowane decyzje administracyjne nie zawierały wyodrębnionego elementu decyzji administracyjnej tj. oznaczenia strony, o którym mowa w art. 107 § 1 pkt 3 kpa. Oznaczenie strony z podaniem adresu zamieszkania zawarte było jedynie w sentencji decyzji administracyjnej.

[Dowód akta kontroli, str. 54]

Wypłaty świadczeń wychowawczych należnych za grudzień 2016 r. dokonano zgodnie z apelem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2016 r., przed Świętami Bożego Narodzenia – 6, 7, 13 i 14 grudnia 2016 r. oraz w przypadku bieżących wniosków w dniu 22 grudnia 2016 r.

[Dowód akta kontroli, str. 50]

5. Weryfikacja wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów

Jednostka dokonywała weryfikacji wniosków świadczeniobiorców w Centralnej Bazie Beneficjentów przed wydaniem decyzji przyznającej uprawnienia do świadczeń wychowawczych stosownie do wytycznych MRPiPS.

[Dowód akta kontroli, str. 131-134]

Kontrolę wpisano do książki kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Wielkiej Nieszawce pod nr 2.

Projekt sprawozdania z kontroli w trybie uproszczonym sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej, a drugi egzemplarz pozostaje w aktach kontroli.

Stosownie do treści art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

.....

(podpisy i pieczętki kontrolerów)

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

.....

(podpis i pieczętka: kierownika komórki do
spraw kontroli)

.....

(podpisy i pieczętki kontrolerów)

.....

(podpisy i pieczętki kontrolerów)